

**ỦY BAN NHÂN DÂN
HUYỆN VỊ XUYÊN**

**CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**

Số: *1736* /UBND-NN
V/v triển khai các biện pháp phòng
chống đói rét cho đàn gia súc vụ
Đông - Xuân năm 2021-2022

Vị Xuyên, ngày *13* tháng 9 năm 2021

Kính gửi:

- Phòng Nông nghiệp và PTNT;
- Trạm Chăn nuôi và Thú y;
- Trung tâm văn hóa thông tin và du lịch;
- UBMT tổ quốc và các đoàn thể;
- Ủy ban nhân dân các xã, thị trấn;

Thực hiện Công văn số: 1215/SNN-CNTY, ngày 09/9/2021 của Sở Nông nghiệp và PTNT, về việc triển khai các biện pháp phòng chống đói, rét cho đàn gia súc vụ Đông Xuân năm 2021-2022.

Theo dự báo của Trung Tâm khí tượng thủy văn Trung ương không khí lạnh có khả năng ảnh hưởng sớm, nhiệt độ trung bình mùa Đông năm 2021-2022 có xu hướng thấp hơn so với mùa Đông năm 2020-2021. Để chuẩn bị tốt công tác phòng, chống đói rét cho đàn gia súc nhằm hạn chế tối đa thiệt hại cho người chăn nuôi trong vụ Đông – Xuân 2021-2022. UBND huyện yêu cầu UBND các xã, thị trấn, các ngành liên quan thực hiện một số nội dung sau:

1. UBND các xã, thị trấn

*** Chuẩn bị chuồng trại nuôi nhốt gia súc**

- Chủ động xây dựng phương án phòng chống rét, dự trữ thức ăn cho đàn gia súc trên địa bàn xã, thị trấn thời gian hoàn thành xong **trước ngày 25/9/2021**.

- Kiện toàn ngay Ban chỉ đạo phòng chống đói, rét và dịch bệnh gia súc của xã, thị trấn, phân công các thành viên trong ban chỉ đạo, các ban ngành, đoàn thể phụ trách thôn bản xuống cơ sở phối hợp với Trưởng thôn, Bí thư chi bộ và các chi hội trong công tác tuyên truyền các biện pháp phòng, chống đói rét cho gia súc đến các đoàn viên, hội viên cơ sở.

- Chỉ đạo cán bộ chuyên môn phối hợp với trưởng các thôn bản, tổ dân phố thực hiện rà soát, thống kê chuồng trại (*chuồng kiên cố, chuồng tạm, không có chuồng*); thống kê số lượng gia súc **kết thúc trước 25/9/2021**.

- Hướng dẫn người dân tu sửa, làm chuồng mới đảm bảo 100% các hộ chăn nuôi có chuồng nuôi nhốt, bảo vệ, giữ ấm cho gia súc trong mùa đông. Huy động mọi nguồn lực để hỗ trợ cho các hộ nghèo, hộ có hoàn cảnh khó khăn, hộ gia đình chính sách làm chuồng nuôi nhốt gia súc. Chậm nhất đến ngày **10/10/2021** tất cả các hộ chăn nuôi đều có chuồng nuôi nhốt đảm bảo chống được rét cho gia súc.

- Chuẩn bị đủ bạt che chắn chuồng trại, vật liệu làm áo khoác cho gia súc và dự trữ các loại chất đốt như: củi, trấu, mùn cưa... để sưởi cho gia súc trong những ngày rét đậm, rét hại.

*** Về dự trữ thức ăn cho đàn gia súc**

- Chỉ đạo cán bộ chuyên môn phối hợp với trưởng các thôn bản, tổ dân phố hướng dẫn cho các hộ chăn nuôi tận dụng các loại thức ăn từ nguồn thức ăn thô xanh sẵn có tại địa phương như thân cây ngô sau thu hoạch, rơm rạ, cỏ trồng, cỏ tự nhiên... Để dự trữ thức ăn cho đàn gia súc trong vụ Đông. Tùy theo từng loại thức ăn sẵn có tại địa phương có thể áp dụng các biện pháp dự trữ khác nhau như: phơi khô, ủ chua, ủ ure...

- Chỉ đạo cán bộ chuyên môn phối hợp với trưởng các thôn bản, tổ dân phố tổ chức cho các hộ gia đình có từ 2 con trâu, bò trở lên ký cam kết thực hiện các biện pháp dự trữ thức ăn cho gia súc xong trong tháng 9/2021. Nội dung bản cam kết cần nêu rõ mỗi con trâu, bò phải có từ 50-100 kg thức ăn tinh (*bột ngô, bột sắn, cám gạo...*) và có từ 1-1,2 tấn thức ăn thô xanh dự trữ trở lên.

*** Đối với công tác báo cáo kết quả thực hiện**

- Thường xuyên cập nhật diễn biến tình hình thời tiết để có thông báo kịp thời cho các thôn bản, người dân biết để chủ động thực hiện các biện pháp phòng, chống đói rét cho đàn vật nuôi.

- Báo cáo kết quả thống kê, rà soát chuồng trại và thực hiện dự trữ thức ăn cho đàn gia súc bằng văn bản về UBND huyện qua Phòng Nông nghiệp và PTNT **trước ngày 30/9/2021** và bản mềm theo địa chỉ Email: phongnnpntvx@gmail.com để tổng hợp tham mưu UBND huyện báo cáo tỉnh.

- Cử cán bộ trực theo dõi và tổng hợp tình hình thiệt hại về gia súc trong những ngày rét đậm, rét hại. Khi có gia súc chết do đói, rét; yêu cầu thực hiện chế độ báo cáo tình hình thiệt hại ngày một lần trước 15 giờ hàng ngày về UBND huyện qua Phòng Nông nghiệp và PTNT (*Đ/c Mùi, SĐT: 0949.036.299*) tổng hợp.

2. Giao cho Phòng Nông nghiệp và PTNT

- Tổng hợp báo cáo kết quả rà soát chuồng trại, dự trữ thức ăn, ký cam kết thực hiện các biện pháp phòng, chống đói rét cho gia súc của các xã, thị trấn tham mưu cho UBND huyện báo cáo tỉnh xong trước ngày **05/10/2021**.

- Phối hợp với các trạm chuyên môn thành lập các tổ kiểm tra, thường xuyên tổ chức kiểm tra việc thực hiện công tác phòng chống đói rét của các xã, thị trấn theo nội dung Công văn này.

3. Giao cho Trạm Chăn nuôi và Thú y

Thường xuyên kiểm tra, đôn đốc, hướng dẫn việc tổ chức thực hiện công tác phòng, chống đói rét của các xã, thị trấn. Tổng hợp báo cáo phòng, chống đói rét về UBND huyện theo quy định.

Chỉ đạo Trưởng ban Thú y các xã, thị trấn tham mưu cho UBND các xã, thị trấn triển khai thực hiện các biện pháp phòng chống đói rét cho đàn gia súc.

4. Giao Trung tâm Văn hóa thông tin và Du lịch:

- Phối hợp với các ngành chuyên môn thường xuyên xây dựng các tin, bài tuyên truyền công tác phòng, chống đói rét và dự trữ thức ăn cho gia súc đến các hộ chăn nuôi trên địa bàn huyện

5. Đề nghị UBMT Tổ quốc và các hội đoàn thể: Thường xuyên tổ chức tuyên truyền đến các hội viên, đoàn viên cơ sở trong công tác phòng, chống đói, rét cho gia súc. Phát động phong trào thi đua giúp các hội viên, đoàn viên nghèo, có hoàn cảnh khó khăn tu sửa chuồng trại nuôi nhốt gia súc. Hướng dẫn các hội viên cơ sở quan tâm chăm sóc, nuôi dưỡng, nâng cao sức đề kháng cho đàn gia súc, đảm bảo sinh trưởng và phát triển tốt đủ sức chống chịu được thiên tai. Tuyệt đối không tình trạng gia súc chết do đói, rét.

(Có Biểu rà soát chuồng trại, dự trữ thức ăn chăn nuôi đại gia súc vụ đông xuân năm 2021 -2022; Kỹ thuật chăm sóc và thu hoạch cỏ làm thức ăn chăn nuôi; kỹ thuật chế biến, bảo quản thức ăn thô xanh trong vụ đông kèm theo)

UBND huyện yêu cầu Chủ tịch UBND các xã, thị trấn, Thủ trưởng các ngành liên quan tổ chức triển khai thực hiện./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Sở Nông nghiệp và PTNT;
- TTr Huyện ủy;
- TTr HĐND-UBND huyện;
- VP HĐND-UBND huyện;
- Lưu VT.

**KT.CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH**

[Handwritten signature]

Lê Thanh Hải

BIỂU RÀ SOÁT CHUỒNG TRẠI, DỰ TRỮ THỨC ĂN CHĂN NUÔI GIA SÚC VỤ ĐÔNG XUÂN NĂM 2021 - 2022

STT	Tên thôn	Số hộ chăn nuôi trâu, bò	Số hộ ký cam kết	Số gia súc (con)		Lượng thức ăn dự trữ		Chuồng nuôi			Ghi chú
				Trâu	Bò	Thức ăn tinh (Kg)	Thức ăn thô (tấn)	Chuồng kiên cố	Chuồng tạm	Không có chuồng	
	Tổng cộng										
1	Thôn A										
2	Thôn B										
3											
...										

Ghi chú:

- Chuồng kiên cố là chuồng 3 cứng: Cột cứng, tường cứng, mái cứng và được làm bằng vật liệu chắc chắn.

Người Lập Biểu
(Ký, ghi rõ họ tên)

....., Ngày tháng năm 2021
TM. ỦY BAN NHÂN DÂN
(Ký đóng dấu, ghi rõ họ tên)

KỸ THUẬT CHĂM SÓC VÀ THU HOẠCH CỎ LÀM THỨC ĂN CHĂN NUÔI

(Kèm theo Công văn số: *136*/UBND-NN, ngày *13*/9/2021 của UBND huyện Vị Xuyên)

1. Kỹ thuật chăm sóc cỏ

- Sau khi trồng từ 10 – 20 ngày, kiểm tra tỷ lệ nảy mầm, tiến hành xới phá váng và trồng dặm những chỗ cỏ bị chết (làm nhẹ nhàng tránh chạm vào thân giống đã mọc).

- Sau khi trồng 30-40 ngày, làm cỏ và kết hợp bón phân, tránh làm đứt rễ và lay gốc.

- Sau mỗi lần cắt xong phải làm sạch cỏ dại, cắt sạch lá khô dưới gốc, vào mùa khô sau mỗi lần bón phân cần tiến hành tưới nước để cỏ phát triển tốt;

- Thời gian, lượng phân bón và cách bón:

+ Thời gian bón: Đối với cỏ mới trồng cây cao khoảng 30-35 cm (sau khi trồng 30-40 ngày) tiến hành bón phân để giúp cây cỏ phát triển tốt; Đối với cỏ đang trong thời gian thu hoạch, sau mỗi lần cắt xong khoảng 10 - 15 ngày, cây xuất hiện mầm mới cao khoảng 20 - 25 cm, tiến hành bón phân để cây cỏ phát triển tốt;

+ Lượng phân bón: Mùa khô bón 100 kg phân đạm Urê/1ha; Mùa mưa bón 80 kg phân đạm Urê + 20 kg KCL/ha. Bên cạnh đó định kỳ hàng năm bổ sung thêm 400 kg phân lân/ha, bón vào đầu và cuối mùa mưa của năm.

+ Cách bón: Lượng phân bón trộn đều với nhau và tiến hành bón đều trên toàn bộ diện tích cỏ, vào mùa mưa sau khi bón phân không cần tưới nước nhưng vào mùa khô sau khi bón phân xong cần tiến hành tưới nước để giúp cây cỏ hấp thụ được lượng phân bón (*Lưu ý: Nên bón vào lúc sáng sớm hoặc chiều tối, tránh bón vào lúc trưa, trời nắng gắt làm bốc hơi hoặc trời mưa to làm trôi phân, gây lãng phí phân bón*).

2. Kỹ thuật thu hoạch cỏ

- Đợt thu hoạch đầu khi cỏ được 70 - 90 ngày tuổi (đợt đầu không nên thu hoạch quá non ảnh hưởng đến khả năng tái sinh của cỏ). Các đợt sau thu hoạch cách nhau khoảng 50 - 60 ngày (khi cỏ có độ cao 1,0 -1,5m). Nếu cắt non quá cỏ nhiều lá, cỏ mềm nhưng tỷ lệ chất khô rất thấp (*có thể dưới 10%*), vì vậy bò ăn no bụng nhưng vẫn thiếu chất khô. Cắt già quá, thân cỏ hóa gỗ cứng, bò ăn không hết gây lãng phí. Cỏ không được chăm sóc sẽ phát triển chậm, thân già cứng sớm, trâu, bò không thích ăn.

- Mỗi năm thu hoạch từ 4 - 5 lần.

- Cách cắt: Cắt sát gốc (*cách mặt đất 5 – 7 cm*).

Lưu ý: Khi thu hoạch không nên cắt quá sát mặt đất hoặc để gốc lại quá cao vì cỏ sau mỗi lần thu hoạch, cây sẽ mọc mầm ở vị trí gần sát gốc. Nếu cắt quá sát mặt đất có khả năng cây sẽ không mọc mầm mới và dẫn tới chết cây, ngược lại nếu chừa lại gốc quá cao sẽ dẫn tới mầm mọc ở vị trí quá cao, cây phát triển yếu./.

KỸ THUẬT CHẾ BIẾN, BẢO QUẢN THỨC ĂN THÔ XANH TRONG VỤ ĐÔNG

(Kèm theo Công văn số: ~~1736~~ /UBND-NN, ngày 13/9/2021 của UBND huyện Vị Xuyên)

I. KỸ THUẬT Ủ XANH (Ủ CHUA)

Ủ chua là biện pháp bảo quản, dự trữ thức ăn thô xanh thông qua quá trình lên men yếm khí tạo môi trường có độ pH từ 4 - 4,2 độ chua nhẹ nhàng. Dự trữ được thức ăn trong thời gian dài.

1. Nguyên liệu.

1.1. Các loại thức ăn xanh để ủ và các chất bổ sung (tính cho 100 kg thức ăn xanh):

- Có thể dùng một trong các loại như cỏ voi, cỏ VA06, cỏ Goatemala, thân, lá cây ngô sau thu hoạch, cây lạc, ngọn lá sắn,...

- 5 - 10 kg bột ngô hoặc bột cám gạo (không sử dụng bột ngô, bột cám gạo bị ẩm, mốc, thối hỏng...).

- 0,5 - 1kg muối ăn.

1.2. Dụng cụ.

- Băm thái thức ăn: Dao, thớt, hoặc dùng máy thái thức ăn.

- Bạt dứa hoặc bao dứa, bao nylon để ủ bằng túi. Số lượng tùy theo khối lượng ủ.

- Túi ủ: Thông thường 100 kg cỏ tươi khi ủ cần 3 túi, mỗi túi có thể ủ được 35 - 40kg nguyên liệu.

+ *Ưu điểm*: Dùng túi ủ có thể buộc kín dễ dàng, dễ vận chuyển và bảo quản, có thể ủ với lượng vừa đủ cho nhu cầu ăn của đàn gia súc trong gia đình.

+ *Nhược điểm*: Dùng túi ủ rất khó nén chặt thức ăn, với các nguyên liệu như: Thân cây ngô, cỏ voi khi đem vào túi có thể bị chọc thủng, nếu không chú ý sẽ gây ảnh hưởng đến chất lượng thức ăn sau ủ.

- Hồ ủ: Tùy theo điều kiện kinh tế và điều kiện của từng nông hộ, địa phương mà có thể sử dụng hồ xây hoặc hồ đào có lót bạt dứa.

+ *Địa điểm*: Đào hồ ủ phải chọn nơi cao ráo, cạnh chuồng nuôi để tiện sử dụng. Số lượng và kích thước các chiều tùy thuộc vào nhu cầu sử dụng, khối lượng thức ăn có sẵn đem ủ, quy mô gia súc. Tuy nhiên với hồ có thể tích 1 m³ (1 m x 1 m x 1 m) có thể chứa 300 - 400kg nguyên liệu.

+ *Hình dạng hồ ủ*: Có thể làm hồ tròn, hồ vuông hay hình chữ nhật. Khi ủ thức ăn trong loại hồ ủ này cần chú ý nén thật chặt các góc hồ.

+ Các loại hồ:

Hồ đất: Loại hồ này đơn giản, ít tốn kém về chi phí, nhưng tỷ lệ thức ăn hư hỏng ở quanh thành và đáy hồ thường cao. Hồ đất thích hợp cho các hộ chăn nuôi nhỏ chưa có điều kiện đầu tư.

Hồ xây: Hồ xây bằng gạch hay chất vữa xi măng quanh thành và đáy hồ tuy có tốn kém về chi phí nhưng đảm bảo tốt về chất lượng thức ăn, đỡ hư hao.

+ *Dung tích hồ ủ*: Tùy vào số lượng gia súc ta có thể làm một hay nhiều hồ khác nhau, nếu hồ ủ quá lớn thì gia súc phải ăn trong thời gian dài mới hết,

cho nên dễ bị hư hỏng do tiếp xúc nhiều với không khí. Ngược lại nếu hồ quá bé thì tốn công, tốn đất. Vì vậy, phải để hồ có lượng thức ăn đủ cho gia súc ăn trong vòng 15 - 20 ngày/hồ, không nên kéo dài thời gian cho ăn thức ăn một hồ đến hàng tháng.

2. Kỹ thuật ủ

Bước 1: Băm thái, phơi nguyên liệu:

- Cỏ, lá ngô,... sau khi thu cắt về băm, thái dài khoảng 3 - 5cm.

- Sau khi băm thái cỏ xong đem đi phơi tái cỏ (trong điều kiện thời tiết nắng và nóng thời gian phơi khoảng 3- 5giờ) để có độ ẩm 65 - 70% là thích hợp nhất.

Chú ý: Trong khi phơi cần thường xuyên đảo. Cỏ càng khô thì càng phải thái nhỏ vì vậy mới dễ nén và dễ lên men.

* Cách kiểm tra độ ẩm của cỏ trước khi ủ.

+ Dùng tay nắm một nắm cỏ sau khi phơi trong lòng bàn tay trong vòng 30 giây, rồi từ từ nhả ra thấy cỏ từ từ mở ra, không bị dập nát, tay không bị ướt là đảm bảo độ ẩm từ 65 - 70%.

+ Nếu dịch cỏ chảy dễ dàng qua kẽ ngón tay: Độ ẩm 75 - 85% không thích hợp để ủ.

+ Nắm cỏ giữ nguyên hình dạng, tay ướt, độ ẩm 68 - 75%.

+ Cỏ nắm vào sẽ bung ra ngay khi mở tay: Độ ẩm thấp hơn 60%, nếu là cỏ rất non thì có thể ủ chất lượng tốt với độ ẩm này.

Bước 2: Cân và phối trộn nguyên liệu:

- Sau khi kiểm tra độ ẩm đã đảm bảo, tiến hành cân nguyên liệu theo tỷ lệ: 100kg cỏ cần 5 - 10 kg bột ngô hoặc cám gạo và 0,5 kg muối ăn.

- Trộn và ủ: Nguyên liệu sau khi đã cân được đổ vào đồng và trộn với nhau bằng tay hoặc bằng xẻng. Để đảm bảo các nguyên liệu được trộn đều với nhau, cần tiến hành trộn đều muối ăn với bột ngô hoặc cám gạo với nhau trước, sau đó đem hỗn hợp này trộn đều với cỏ.

Bước 3: Cách ủ:

- Đối với túi ủ: Nguyên liệu sau khi đã trộn đều đem cho vào túi càng nhanh càng tốt sau đó đóng kín túi ngay. Tốt nhất là từ khi cắt thức ăn về cho đến khi cho vào túi ủ diễn ra trong cùng một ngày.

+ Cách cho vào túi: Cho từng lớp, cao từ 15 - 20cm vào túi rồi dùng tay lèn chặt, chú ý cần nén trên toàn bộ bề mặt, xung quanh và các góc, sau đó tiếp tục cho các lớp khác cứ như vậy cho đến khi đầy bao thì dùng dây buộc chặt lại.

+ Bảo quản: Những bao chứa thức ăn ủ chua cần được đem vào bảo quản nơi khô ráo, thoáng mát, tránh chuột, bọ, gián...cẩn thùng bao, không khí sẽ xâm nhập làm mốc, thối thức ăn.

- Đối với hồ ủ: Cần tiến hành vệ sinh sạch sẽ trước khi đem nguyên liệu vào ủ, tiến hành lót đáy hồ bằng gạch hoặc rơm khô và xung quanh bằng bạt dứa, túi nilon đảm bảo kín, không bị hở. Cách đưa nguyên liệu vào hồ ủ, tương tự như cách cho vào túi ủ. Cho lần lượt từng lớp nguyên liệu vào hồ, mỗi lớp dày 15 - 20cm. Cứ sau mỗi lớp lại giậm nén thật chặt đặc biệt là các góc hồ. Làm như vậy cho đến khi đầy

hố và đóng hố lại (phủ thêm một lớp rơm rạ và tiến hành che đậy kín miệng hố bằng bạt và nilon) đảm bảo không khí và nước mưa không vào được.

3. Sử dụng thức ăn ủ chua cho trâu, bò

Sau một tháng ủ thì có thể lấy ra cho gia súc ăn được.

- Tiêu chuẩn thức ăn ủ:

+ Nguyên liệu khi lấy ra không mềm nhũn, mùi chua dễ chịu (có mùi thơm như dưa chua).

+ Độ ẩm và màu đồng đều, thông thường màu vàng xanh của dưa cải muối.

+ Vị không đắng và không chua gắt.

+ Không có nấm mốc.

- Cách sử dụng:

+ Vào ngày sử dụng thức ăn ủ chua đầu tiên, tiến hành mở túi ủ, hố ủ. Nếu thấy lớp thức ăn trên cùng có những chấm trắng, xanh nhạt hoặc xanh lá cây thì loại bỏ. Đó là những nấm mốc phát triển trong điều kiện còn tồn tại một lượng nhỏ không khí.

+ Khi lấy thức ăn ủ chua cần lấy lần lượt từng lớp, từ trên xuống dưới, lấy đủ lượng thức ăn cho trâu bò sau đó cần đậy ngay lại không cho không khí vào nhiều dễ gây chua, hỏng lượng thức ăn còn lại.

+ Lượng thức ăn ủ chua sử dụng cho mỗi con và cho cả đàn tùy thuộc vào lượng thức ăn thô xanh cần thay thế trong khẩu phần. Vào ngày đầu tiên nên cho ăn lượng nhỏ để cho trâu bò ăn quen dần, sau đó tăng dần và đến ngày thứ 3 hay thứ tư thì cho ăn lượng tối đa cần thiết. Lượng thức ăn ủ xanh cho trâu, bò ăn một ngày đêm là: Trâu, bò: 7 - 12kg, bê, nghé: 4 - 7kg. Ngoài ra cho ăn thêm cỏ xanh và rơm.

Lưu ý: Trâu, bò có chữa ở thời kỳ cuối; trâu, bò nuôi con; bê nghé quá nhỏ, đang bị ỉa chảy không cho ăn thức ăn ủ chua.

II. KỸ THUẬT Ủ RƠM VỚI URÊ

1. Nguyên liệu

- Tỷ lệ nguyên liệu chế biến rơm khô ủ urê như sau:

STT	Nguyên liệu	Khối lượng (kg)
1	Rơm khô (rơm phải khô vàng tự nhiên)	100
2	Urê	4
3	Muối ăn	0,5
4	Nước sạch	90-100 lít

- Vật liệu chứa rơm (hố ủ): Tận dụng các điều kiện sẵn có của gia đình như các góc tường, bể xây, ô chuồng trống không nuôi gia súc, thậm chí ủ trong bao phân

đạm, bao tải xác rắn, túi nilon loại lớn,... Song mọi loại hồ ủ cần đảm bảo tính chắc chắn, sạch sẽ và không gồ ghề để nén thức ăn được chặt chẽ và dễ dàng.

- Vật liệu đệm lót, che phủ: Dùng các mảnh nilon, vải mưa rách, lá chuối... ghép kín lại để đảm bảo thức ăn không nhiễm đất, cát bẩn và hạn chế thất thoát urê.

2. Kỹ thuật ủ

Bước 1: Cân rơm, băm rơm thành từng khúc 10 - 15cm. Hoà tan urê, muối vào nước theo tỷ lệ trên, lưu ý khuấy đều cho urê tan hết.

Bước 2: Lần lượt rải rơm ra sân xi măng hoặc nền sạch, tưới đều bằng ô doa dung dịch urê - muối - nước đã khuấy hoà tan, lấy cào đảo qua đảo lại và dùng chân (có đeo ủng) dậm cho dung dịch thấm đều vào nguyên liệu. Sau đó cho rơm vào hồ ủ theo từng lớp 20cm, trên mỗi lớp, nén cho chặt. Cứ lần lượt từng lớp như vậy cho tới khi hết lượng rơm cần ủ.

Bước 3: Dùng vật liệu đệm lót phủ kín lại. Chặn cho chặt và kín hồ ủ bằng gạch, ngói, củi khô,... để không khí, nước mưa, vi sinh vật,... Ở ngoài không lọt vào và khí amoniắc ở trong không bay ra được.

Chú ý: Chọn rơm để ủ phải là rơm tốt, không thối mốc. Nơi ủ phải chọn nơi khô ráo, tránh nước mưa và nước từ nơi khác thấm vào.

Nếu ủ vào các bao nhỏ thì sau khi trộn đều rơm với dung dịch urê thì nén thật chặt, buộc kín lại. Đặt các bao vào nơi sạch sẽ, tránh đặt trên nền đất, che chắn cẩn thận để tránh mưa nắng và ẩm ướt.

3. Cách sử dụng

- Rơm sau khi ủ được 7 - 10 ngày bắt đầu lấy ra cho gia súc tập ăn dần. Khi lấy rơm ủ cho gia súc ăn chỉ nên lấy ra ở 1 góc (không lật toàn bộ lớp đệm lót che phủ) lấy rơm xong lại lấp lớp đệm lót che phủ lên cho kín.

- Yêu cầu về chất lượng: Rơm ủ đạt chất lượng chế biến tốt có màu vàng đậm, mùi urê, không có mùi nấm mốc, rơm ẩm và mềm đều.

- Lần đầu nên tập cho trâu bò ăn như sau:

+ Lấy rơm ủ ra phơi trong mát 30 - 45 phút để bay bớt mùi urê trước khi cho ăn hoặc rắc lên trên một chút cỏ xanh để gia súc quen dần với mùi urê trong rơm ủ.

+ Sau khi trâu, bò đã ăn quen thì mỗi bữa cho ăn từ 5 - 6 kg rơm ủ, ngoài ra hàng ngày vẫn chăn thả.

Chú ý: Phải cho trâu, bò uống đủ nước (20 lít/con/ngày) khi sử dụng thức ăn rơm ủ urê. Không cho trâu, bò ăn urê trực tiếp.

III. KỸ THUẬT DỰ TRỮ RƠM KHÔ BẰNG PHƯƠNG PHÁP LÊN CÂY RƠM

1. Nguyên vật liệu

- Rơm khô có màu vàng tự nhiên không bị nát, không bị thối, không bị lẫn bùn.
- 01 cây gỗ để làm cọc, lá cọc hoặc tấm bạt để phủ nóc

2. Kỹ thuật lên cây rơm

Bước 1:

Chọn chỗ cao ráo, dễ thoát nước để đào hố chôn cọc và đánh mặt bằng (mặt bằng rộng hay hẹp tùy vào số lượng rơm).

Bước 2:

- Rải rom vào vòng quanh cây cột và nén cho thật chặt, cứ lần lượt vừa rải vừa nén đến khi hết lượng rom cần lên cây hoặc cây rom đã cao đến đỉnh cọc thì dùng lá cọc hoặc bạt phủ lên trên nóc để tránh cho rom bị ngâm nước mưa làm cho thối, mốc.

3. Cách sử dụng

Khi cần sử dụng ta có thể rút rom mang về chuồng hoặc có thể buộc trâu, bò cạnh cây rom để chúng tự rút ăn, nên dùng nước muối vẩy vào rom để kích thích trâu, bò ăn được nhiều, cho trâu, bò uống đủ nước (15 - 20 lít/con/ngày).

IV. KỸ THUẬT PHƠI VÀ BẢO QUẢN CỎ KHÔ

Cỏ khô là hình thức dự trữ thức ăn thô xanh rẻ tiền, dễ làm. Tuy nhiên, để có được loại cỏ khô chất lượng tốt lại không đơn giản. Ở nước ta, mùa có điều kiện cho cây cỏ phát triển và chất lượng cỏ tốt lại hay có mưa. Ngược lại, trong mùa khô để làm cỏ khô thì chất lượng cỏ lại giảm sút. Vì vậy, trong mùa mưa, muốn làm cỏ khô chất lượng tốt thì phải chú ý theo dõi diễn biến thời tiết, có kế hoạch chu đáo về nhân lực, phương tiện thu cắt, vận chuyển, nơi cất giữ ...

1. Nguyên liệu

Nguyên liệu để làm cỏ khô là các loại cỏ trồng như cỏ VA06, cỏ voi, lá ngô và một số loại cỏ tự nhiên.

2. Kỹ thuật phơi

Cỏ khi được cắt cần tiến hành phơi ngay, trong quá trình phơi, tránh phơi quá nắng, cỏ sẽ mất nhiều chất dinh dưỡng, nhất là vitamin. Trong khi phơi cỏ chưa khô hoặc lúc có mưa nên gom cỏ thành đống, nếu có thể thì tìm cách che phủ giữ cho cỏ khỏi mất phẩm chất. Cỏ khô phẩm chất tốt vẫn giữ được màu xanh, thân, cuống và lá đều mềm và có mùi thơm dễ chịu.

3. Dự trữ cỏ khô

Cỏ khô được dự trữ dưới hình thức đánh đống hoặc đóng bánh. Đây là biện pháp bảo quản thức ăn dễ thực hiện, cho phép ta dự trữ với khối lượng lớn để dùng vào những thời điểm khan hiếm, nhất là trong mùa đông. Trong điều kiện của nước ta cỏ khô thường được bảo quản bằng cách đánh thành đống như đống rom, nén chặt và có mái che mưa. Tuy nhiên, nếu có điều kiện thì xây dựng nhà kho dự trữ cỏ khô. Muốn tăng sức chứa của nhà kho thì bó cỏ thành bó (tốt nhất là dùng máy đóng bánh cỏ khô) để xếp được nhiều và khi cần lấy ra cho gia súc nhai lại ăn cũng thuận tiện./.
